

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՍՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ԳՈՐԻՍԻ ՅՈՒ ԲԱԽՇՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԹԻՎ 3 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ

Ուսումնական հաստատության անվանումը

Հաստատում էմ
Տնօրեն Գ. Կոստանյան
«15» 05 2023թ.

ԽՄԲԱԿԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

ԱՌԱՐԿԱՅԻ (ՆԵՐԻ) ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ
ԽՄԲԱԿԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Արվեստ

Հայ կինո

ԾՐԱԳՐԻ ՀԵՂԻՆԱԿ Ծառայան Արփինե

Քննարկվել, հավանության է արժանացել «Գորիսի Յու. Բախշյանի անվան թիվ 3 հիմնական դպրոց» ՊՈԱԿ-ի մանկավարժական խորհրդի 15.05.2023թ. նիստում: Արձանագրություն թիվ 5 :

Քննարկվել, հավանության է արժանացել

Խոստանյան Արմենակ

մեթոդիկավորման 12.05.2023թ. նիստում: Արձանագրություն թիվ 10 :

Մեթոդիկավորման նախագահ

(ստորագրություն)

Դանիելյան Ս.

(ազգանուն, անուն)

Ուսումնական աշխատանքների գծով տնօրենի տեղակալ

(ստորագրություն)

Ավանեսյան Ա.

(ազգանուն, անուն)

Մաս. կրթ. աջակցության գծով գծով տնօրենի տեղակալ

(ստորագրություն)

Գևորգյան Ա.

(ազգանուն, անուն)

2023թ.

ԽՄԲԱԿԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «Հայ կինո»

ԽՄԲԱԿԻ ԻՐԱԳՈՐԾՄԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆԸ՝

ՏԱՐԲԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ, ՀԻՄՆԱԿԱՆ (ՄԻԶԻՆ ԴՊՐՈՑ), 1-9-Ը ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐ

ԽՄԲԱԿԻ ՏԵՎՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ՝

Շաբաթական 1 դասաժամ

**Ընդհանուր տևողությունը՝ 34 դասաժամ, որից՝ 10.5 դասաժամ տեսական
23.5 դասաժամ գործնական**

ԽՄԲԱԿԻ ԲԱՅՏՏՐԱԳԻՐԸ՝

«Հայ կինո» խմբակը համարվում է արտադասարանական գործունեության կարևոր տեսակներից մեկը: «Հայ կինո» խմբակի պարապմունքները ուղղված են սովորողների մոտ գեղագիտական ճաշակ ձևավորելուն, հայֆիլմ կինոստուդիայի գործունեությանը և արտադրանքին ավելի խոր և մանրակրկիտ ծանոթացնելուն, հեռուստասերիալների անսպառ հոսքի ներքո գրեթե մոռացության մատնված հայ կինոն պահպանելուն: Աշակերտների մոտ կզարգանան հանրակրթական պետական չափորոշիչի հանրակրթական տարրական և հիմնական ծրագրի շրջանավարտի ուսումնառության ակնկալվող հետևյալ վերջնարդյունքները. ճանաչի իր հայրենիքը, ներկայացնի տեղեկություններ Հայաստանի պատմության, աշխարհագրության, մշակույթի մասին (ՀՊԶ-S16), ճանաչի և համադրի տարբեր զգայարաններով ստացած տեղեկությունները, կիրառի դրանք աշխարհաճանաչողության գործում (ՀՊԶ-S25), արտահայտի սեփական մտքերը, զգացմունքները, կարիքները և ցանկությունները, գիտակցի իր յուրահատուկ լինելը (ՀՊԶ-S26), ճանաչի իր ընտանեկան, ազգային և քաղաքացիական պատկանելությունը. ցուցաբերի այլ ազգերի, ավանդույթների, արժեքների նկատմամբ հետաքրքրություն և հարգանք (ՀՊԶ-S29), զբաղվի անհատական կամ խմբային գեղարվեստական գործունեությամբ (ՀՊԶ-S30), նկարագրի տարբեր ժամանակաշրջանների բնական միջավայրի, հասարակական, տնտեսական, քաղաքական և մշակութային զարգացումների, հայոց և համաշխարհային պատմության իրադարձությունների փոխկապակցվածությունը (ՀՊԶ-Z15), գնահատի իր և ուրիշների կարծիքն ու փաստարկները, վերլուծի պատճառահետևանքային կապերը և կայացնի որոշումներ (ՀՊԶ-Z25), դրսևորի մշակութային ընկալման և արժևորման կարողություններ, արվեստի որոշ տեսակներում ստեղծագործական աշխատանքներ կատարելու ունակություններ և հմտություններ (ՀՊԶ-Z42), ճանաչի ստեղծագործական տարբեր ժանրեր և ոճեր, արվեստի միջոցով ստեղծագործաբար արտահայտի իր գաղափարները և հույզերը (ՀՊԶ-Z43), ճանաչի տարբեր ժամանակաշրջանների, ազգերի և մշակութային-գաղափարային խմբերի արժեքները, բացատրի դրանց ազդեցությունն ու արտացոլումը տեղական և համաշխարհային մշակույթի մեջ (ՀՊԶ-Z44), ճանաչի և արժևորի իր ազգային մշակույթը, նյութական և ոչ նյութական ժառանգությունը, դրա առանձնահատկությունները և ներդրումը համաշխարհային մշակույթի մեջ (ՀՊԶ-Z45):

ԽՄԲԱԿԻ ՆՊՏԱԿԸ՝

«Հայ կինո» խմբակի նպատակն է սովորողներին տալ կինոստուդիայի հիմնադրման, վերանվանման, արտադրած ֆիլմերի մասին տեղեկատվություն: Այդ ֆիլմերի միջոցով աշակերտներին ծանոթացնել հայկական ազատագրական ոգու, պայքարի, մշակույթի հետ: Ծանոթացնել հայ և սփյուռքահայ մեծանուն դերասանների և ռեժիսորների կենսագրությանն ու գործունեությանը: Խմբակում հայ կինոյի մասին խոսելու, ֆիլմեր դիտելու շնորհիվ աշակերտները կկարողանան կարևորել հայ կինոյի դերը համաշխարհային կինոարվեստի մեջ, ընդունել այն որպես հայ կինոյի զարգացման հիմնաքար: Ֆիլմերի դիտման ընթացքում աշակերտները կկարողանան կողմնորոշվել մասնագիտական ընտրության հարցում, ծանոթանալ հայի ազատագրական պայքարին, արժևորել և պահպանել ազգային արժեհամակարգը:

ԽՄԲԱԿԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ՝

«Հայ կինո» խմբակում կազմակերպվելու են կինոդիտումներ, քննարկումներ: Աշակերտները կդիտեն ֆիլմեր, կհամեմատեն հայ և արտասահմանյան ֆիլմերը, կծանոթանան հայֆիլմ

կինոստուդիայի նկարահանած պատմական, հեղափոխական, մշակութային ֆիլմերին: Ինչպես նաև կժանոթանան սփյուռքահայ ռեժիսորների նկարահանած ֆիլմերի հետ: Կրտսեր դպրոցականների համար կցուցադրվեն հայկական հեքիաթների հիման վրա նկարահանված, ինչպես նաև նորաստեղծ անիմացիոն լիամետրաժ մուլտֆիլմեր, որից հետո աշակերտները կներկայացնեն մուլտֆիլմի բարոյախրատական իմաստն ու նշանակությունը:

ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ՝

1. Գիտի, թե երբ է ստեղծվել «Հայֆիլմ» կինոստուդիան, ծանոթ է ֆիլմի տեսակներին, «Հայֆիլմ» կինոստուդիայի նկարահանած ֆիլմերին և մուլտֆիլմերին, ֆիլմերի միջոցով գաղափար կազմել հայկական ազատագրական ոգու և պայքարի մասին:
2. Ճանաչել հայաստանաբնակ և սփյուռքահայ ռեժիսորներին՝ Համո Բեկնազարյան, Հենրիկ Մալյան, Անրի Վերնոյ, Էդմոնդ Քյոսայան, Ֆրունզե Դովլաթյան, կիմանա նրանց նկարահանած ֆիլմերը:
3. Ճանաչել հայ կինոյի մեծերին՝ Միեր Մկրտչյան, Սոս Սարգսյան, Հրաչյա Ներսիսյան, Գալյան Նովենց, Վարդուհի Վարդերեսյան, Շառլ Ազնավուրին նաև որպես դերասան...

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Իմանալ, թե երբ է ստեղծվել «Հայֆիլմ» կինոստուդիան, ծանոթանալ ֆիլմի տեսակներին, «Հայֆիլմ» կինոստուդիայի նկարահանած ֆիլմերին և մուլտֆիլմերին, ֆիլմերի միջոցով գաղափար կազմել հայկական ազատագրական ոգու և պայքարի մասին:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- գիտի, թե որ թվականին է ստեղծվել պետկինոն և ում կողմից
- գիտի, թե որ թվականին է այն վերանվանվել հայֆիլմի
- գիտի, թե ում անունն է կրում «Հայֆիլմ» կինոստուդիան
- ծանոթ է «Հայֆիլմ» կինոստուդիայի նկարահանած ֆիլմերին և մուլտֆիլմերին
- գաղափար է կազմել հայկական ազատագրական ոգու և պայքարի մասին:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է գործանական և տեսական պարապմունքների, ֆիլմերի և մուլտֆիլմերի դիտման միջոցով: Ուսումնառության ընթացքում աշակերտները կդիտեն ֆիլմեր և մուլտֆիլմեր, ընկերների և խմբավարի հետ կքննարկեն ֆիլմի հերոսներին, գլխավոր հերոսների դերակատարներին, ռեժիսորին, աշակերտներին կտրվեն քարտեր հետևյալ հարցերով

- Ո՞ր ֆիլմից է հետևյալ թևավոր արտահայտությունը
- Ո՞ր հեքիաթի հիման վրա է նկարահանվել հետևյալ մուլտֆիլմը
- Ո՞րն է տվյալ ֆիլմի հիմնական գաղափարը
- Երբ է հիմնադրվել հայֆիլմ կինոստուդիան և ո՞ւմ անունն է կրում
- Ո՞րն է հայկական առաջին համր ֆիլմը
- Ո՞րն է հայկական առաջին հնչյունային ֆիլմը
- Նշել որևէ պատմահեղափոխական ֆիլմ
- Նշել եղեռնի մասին նկարահանած ֆիլմերից մի քանիսը

Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե աշակերտը գիտի ֆիլմի անվանումը, ճանաչում է դերասաններին, գիտի, թե ով է նկարահանել ֆիլմը և որ թնականին: Մեկնաբանում է ֆիլմի հիմնական գաղափարն ու պոեզիան:

Արդյունքի գնահատման որոշակի քայլեր նպատակահարմար է կիրառել արդյունքի ուսուցման ընթացքում:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Ուսուցումն իրականացվում է գործնական պարապմունքների միջոցով, օգտագործվում են պրոյեկտոր, տեսաերիզներ, հեռուստացույց, համակարգիչ:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Տեսական՝ 8 դասաժամ

Գործնական՝ 12 դասաժամ

№	ԹԵՄԱ	ԸՆԴՀ.	ՏԵՍ.	ԳՈՐԾ.
1.1	Ֆիլմ՝ սյուժե և կերպարներ	1	1	
1.2	Գեղարվեստական և վավերագրական ֆիլմեր	1	1	
1.3	Լիամետրաժ և կարճամետրաժ ֆիլմեր	1	1	
1.4	Դրամատիկ և կատակերգական ֆիլմեր	1	1	
1.5	Պետկինոյի հիմնադրումը և վերանվանումը հայֆիլմի	1	1	
1.6	Հայկական առաջին համր ֆիլմի ստեղծումը «Նամուս»	1		1
1.7	Հայկական առաջին հնչյունային ֆիլմի ստեղծումը «Պեպո»	1		1
1.8	Հայկական պատմական ֆիլմեր «Դավիթ Բեկ», «Հյուսիսային ծիածան»...	2		2
1.9	Հայկական պատմահեղափոխական ֆիլմ «Զանգեզուր», «Սարոյան եղբայրներ»...	2		2
1.10	Եղեռնի մասին ֆիլմեր. «Մայրիկ», «Պարադի փողոց 588», «Նահապետ»...	2		2
1.11	Խորհրդային շրջանի ֆիլմեր «Մեր մանկության տանգոն», «Հին օրերի երգը»...	2		2
1.12	Մուլտֆիլմ՝ սյուժե և կերպարներ	1	1	
1.13	Հեքիաթների սյուժեներով մուլտֆիլմեր «Ձախորդ Փանոս», «Քաջ Նազար»	2	1	1
1.14	Նորաստեղծ լիամետրաժ մուլտֆիլմեր՝ «Անահիտ, Սասունցի Դավիթ	2	1	1
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ		20	8	12

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Կճանաչի հայաստանաբնակ և սփյուռքահայ ռեժիսորներին՝ Համո Բեկնազարյան, Հենրիկ Մայյան, Անրի Վերնոյ, Էդմոնդ Քյոսայան, Ֆրունզե Դովլաթյան, կիմանա նրանց նկարահանած ֆիլմերը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԶԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

Աշակերտը պետք է.

- Ճանաչի Համո Բեկնազարյանին որպես «հայֆիլմի հիմնադիր» և ռեժիսոր
- Ճանաչի Հենրիկ Մայյանին և Ֆրունզե Դովլաթյանին, իմանա նրանց նկարահանած ֆիլմերը
- Ճանաչի Անրի Վերնոյին և Էդմոնդ Քյոսայանին որպես սփյուռքահայ և ռուսաստանաբնակ ռեժիսորների

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Ուսումնառության ընթացքում աշակերտները կծանոթանան հայաստանաբնակ և սփյուռքահայ ռեժիսորների կյանքին ու գործունեությանը: Յուրաքանչյուր աշակերտ կտրվեն նախօրոք պատրաստված հետևյալ հարցերով քարտեր.

- Նշել, թե որ ստեղծագործության մոտիվներով է նկարահանվել տվյալ ֆիլմը
- Թվարկել նշված ռեժիսորի նկարահանած ֆիլմերից մի քանիսը
- Ներկայացնել նշված ռեժիսորի կյանքն ու գործունեությունը

Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե աշակերտը իմանում է տվյալ ռեժիսորի նկարահանած ֆիլմերից մի քանիսը, ֆիլմի ստեղծման մոտիվները:

Արդյունքի գնահատման որոշակի քայլեր նպատակահարմար է կիրառել արդյունքի ուսուցման ընթացքում:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Ուսուցումն իրականացվում է գործնական պարապմունքների միջոցով, օգտագործվում է պրոյեկտոր, տեսաերիզներ, հեռուստացույց, համակարգիչ, թերթեր, ամսագրեր օժանդակ գրքեր:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Տեսական՝ 2.5 դասաժամ
Գործնական՝ 2.5 դասաժամ

Հ/Հ	ԹԵՄԱ	ԸՆԴՀ.	ՏԵՍ.	ԳՈՐԾ.
2.1	Համո Բոկնազարյան. կենսագրություն, ֆիլմեր	1	0.5	0.5
2.2	Հենրիկ Մայյան. կենսագրություն, ֆիլմեր	1	0.5	0.5
2.3	Ֆրունզե Դովլաթյան. կենսագրություն, ֆիլմեր	1	0.5	0.5
2.4	Էդմոնդ Քյոսայան. կենսագրություն, ֆիլմեր	1	0.5	0.5
2.5	Անրի Վերնոյ. կենսագրություն, ֆիլմեր	1	0.5	0.5
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ		5	2.5	2.5

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. ԿՃանաչի հայ կինոյի մեծերին՝ Միեր Մկրտչյան, Սոս Սարգսյան, Հրաչյա Ներսիսյան, Գայա Նովենց, Վարդուհի Վարդերեսյան, Շառլ Ազնավուր...

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

Աշակերտը պետք է

- Ճանաչի հայ անվանի դերասաններին
- Իմանա նրանց մասնակցությամբ ֆիլմերը
- Իմանա նրանց խաղացած դերերն ու կերպարները
- Ճանաչի Շառլ Ազնավուրին նաև որպես դերասանի

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Ուսումնառության ընթացքում աշակերտները կձանոթանան հայ անվանի դերասանների և դերասանուհիների կյանքին ու գործունեությանը: Յուրաքանչյուր աշակերտ կներկայացնի իրեն նախօրոք հանձնարարված դերասանի կյանքն ու գործունեություն, տվյալ դերասանի մասնակցությամբ ֆիլմերը: Աշակերտներին կտրվեն քարտեր հետևյալ հարցերով.

- Ո՞վ է Պեպոյի դերակատարը
- Ո՞վ է Նատոյի դերակատարը
- Նշել Գայա Նովենցի մասնակցությամբ ֆիլմերից մի քանիսը
- Ո՞վ է Սարգսյանի դերակատարը «Պատվի համար» ֆիլմից
- Ովքեր են Հայկի և Գևորգի դերակատարները «Սարոյան Եղբայրներ ֆիլմից»

Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե աշակերտը իմանում է տվյալ դերասանի մասնակցությամբ ֆիլմերից մի քանիսը, վերլուծում է նրա կերպարն տվյալ ֆիլմում:

Արդյունքի գնահատման որոշակի քայլեր նպատակահարմար է կիրառել արդյունքի ուսուցման ընթացքում:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Ուսուցումն իրականացվում է գործնական և տեսական պարապմունքների միջոցով, օգտագործվում է պրոյեկտոր, տեսաերիզներ, հեռուստացույց, համակարգիչ, թերթեր, ամսագրեր, օժանդակ գրքեր:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Գործնական՝ 9 դասաժամ

Հ/Հ	ԹԵՄԱ	ԸՆԴՀ.	ՏԵՍ.	ԳՈՐԾ.
3.1	Հրաչյա Ներսիսյան՝ ֆիլմեր, կերպարներ	1		1
3.2	Միեր Մկրտչյան՝ ֆիլմեր, կերպարներ	1		1
3.3	Սոս Սարգսյան՝ ֆիլմեր, կերպարներ	1		1
3.4	Խորեն Աբրահամյան՝ ֆիլմեր, կերպարներ	1		1
3.5	Շառլ Ազնավուր՝ ֆիլմեր, կերպարներ	1		1
3.6	Ազատ Շերենց՝ ֆիլմեր, կերպարներ	1		1
3.7	Ժաննա Ավետիսյան՝ ֆիլմեր, կերպարներ	1		1

3.8	Գայլա Նովենց՝ ֆիլմեր, կերպարներ	1		1
3.9	Վարդուհի Վարդերեսյան՝ ֆիլմեր, կերպարներ	1		1
<i>ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ</i>		9		9

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. «Հայֆիլմ» կինոստուդիայի ֆիլմադարան
2. ՊԵՊՈ. 85 տարի առաջ նկարահանված ֆիլմ
<https://kinoashkharh.am/2020/04/pepo-85-tari-araj-nkarahanvac-film/>
3. Ալեքսանդր Շիրվանզադե, Նամուս
<https://grqaser.org/am/871/>
4. Անրի Վերնոյ, Մայրիկ
<https://zangakbookstore.am/mayrik>
5. Համո Բեկնազարյանի անվան «Հայֆիլմ» կինոստուդիա
<https://hy.wikipedia.org/wiki/%D5%80%D5%A1%D5%B5%D6%86%D5%AB%D5%AC%D5%B4>
6. «Համո Բեկնազարյան» պատկերագիրք
<https://www.armenpress.am/arm/news/1103944.html>
7. Հենրիկ Մալյան : Գիրք- արքով
<https://opac.flib.sci.am/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=496789>
8. Ֆրունզե Դովլաթյան
<https://clck.ru/34ffwm>
9. Հնդկական երկու ֆիլմեր՝ «Ալի Բարան և 40 ավազակները», «Մուստաֆա» Ֆրունզիկի մասին
<https://www.aravot.am/2021/08/14/1210089/>
10. Ֆիլմ՝ սյուժե և կերպարներ
<https://www.encyclopedia.am/pages.php?bId=1&hId=1248>
<https://hy.wikipedia.org/wiki/Սյուժե>
11. Գեղարվեստական և վավերագրական ֆիլմեր
https://hy.wikipedia.org/wiki/Վավերագրական_ֆիլմ
https://www.wikiwand.com/hy/Գեղարվեստական_ֆիլմ
12. Լիամետրաժ և կարճամետրաժ ֆիլմեր
https://hy.wikipedia.org/wiki/Լիամետրաժ_ֆիլմ
https://hy.wikipedia.org/wiki/Կարճամետրաժ_ֆիլմ
13. Դրամատիկ և կատակերգական ֆիլմեր
https://ru.wikipedia.org/wiki/Драматический_фильм
<https://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/976353>
14. Պետկինոյի հիմնադրումը և վերանվանումը հայֆիլմի
<https://hy.wikipedia.org/wiki/%D5%80%D5%A1%D5%B5%D6%86%D5%AB%D5%AC%D5%B4>
15. Հայկական առաջին համր ֆիլմի ստեղծումը «Նամուս»
https://www.youtube.com/watch?v=DYTMIE7_AA
16. Հայկական առաջին հնչյունային ֆիլմի ստեղծումը «Պեպո»
https://www.youtube.com/watch?v=ZDEy_7BxVfs
17. Հայկական պատմական ֆիլմեր «Դավիթ Բեկ», «Հյուսիսային ծիածան»...
Դավիթ Բեկ - <https://www.youtube.com/watch?v=FvARKfwVle0>
Հյուսիսային ծիածան - <https://www.youtube.com/watch?v=UT8XITUa4TY>
18. Հայկական պատմահեղափոխական ֆիլմ «Զանգեզուր», «Սարոյան եղբայրներ»...
Զանգեզուր - <https://www.youtube.com/watch?v=dI9WhBFtRFo>
Սարոյան եղբայրներ - <https://www.youtube.com/watch?v=wF7XYmtywaQ>
19. Եղեռնի մասին ֆիլմեր. «Մայրիկ», «Պարադի փողոց 588», «Նահապետ»...
Մայրիկ - <https://www.youtube.com/watch?v=ueJGr7cLB3w>

Պարադի փողոց 588 - <https://www.youtube.com/watch?v=8TMqcuFuKXM>
Նահապետ - <https://www.youtube.com/watch?v=mcAU2aiQs8Q>
20. Խորհրդային շրջանի ֆիլմեր «Մեր մանկության տանգոն», «Հին օրերի երգը»...
Մեր մանկության տանգոն - <https://www.youtube.com/watch?v=MWmqWCX- gE>
Հին օրերի երգը - <https://www.youtube.com/watch?v=5sYWXskj7HM>
21. Մուլտֆիլմ՝ պոլե և կերպարներ
<https://tvorcheskie-proekty.ru/node/224>
22. Հեքիաթների պոլեներով մուլտֆիլմեր «Ձախորդ Փանոս», «Քաջ Նազար»
Ձախորդ փանոս - <https://www.youtube.com/watch?v=oiSBRN0Q3rw>
Քաջ նազար - <https://www.youtube.com/watch?v=YLThfNJMAgA>
23. Նորաստեղծ լիամետրաժ մուլտֆիլմեր՝ «Անահիտ», «Սասունցի Դավիթ»
Անահիտ - <https://www.youtube.com/watch?v=Ov0mkCqUUTI>
Սասունցի Դավիթ - <https://www.youtube.com/watch?v=lByUKud6UL8>
24. Համո Բոկնազարյան. կենսագրություն, ֆիլմեր
<https://www.encyclopedia.am/pages.php?bId=1&hId=1016>
25. Հենրիկ Մալյան. կենսագրություն, ֆիլմեր
<https://avproduction.am/?ln=am&page=person&id=181>
https://www.google.ru/search?q=հենրիկ+մալյան&newwindow=1&sxsrf=APwXEdcsAfXDKZRL_11J7HbckHwY2kQFTA%3A1686551174983&ei=hrqGZJ7PO_GSxc8Px4O5oAQ&ved=0ahUKEwieqrjdjL3_AhVxSfEDHcdBDkQQ4dUDCA8&uact=5&oq=հենրիկ+մալյան&gs_lcp=Cgxnd3Mtd2l6LXNlcnAQAzIECCMQJzIHC4QEeXCABDIHCAAQeXCABDIHCAAQeXCABDIHCAAQeXCABDIHCAAQeXCABDIICAAQFhAeEBMyCAGAEBYQHhATMggIABAWEB4QEzohCCMQigUQJzoHCAAQigUQOzoFCAAOgAQ6BOguEIAEOgYIABAWEB46BOghEKABSgQIQRgAUABYPB9gwCFOAnABeACAAZwCiAGcEZIBBjAuMTQuMZgBAKABAcABAQ&scIent=gws-wiz-serp#fpstate=ive&vld=cid:4ec43c99,vid:buo7DEgCycic
26. Ֆրունզե Դովլաթյան. կենսագրություն, ֆիլմեր
<https://avproduction.am/?ln=am&page=person&id=323>
<https://mediamax.am/am/column/121248/>
27. Էդմոնդ Քյոսայան. կենսագրություն, ֆիլմեր
<https://hy.delachieve.com/ֆիլմնորաֆիա-եւ-կենսագրությունը/>
28. Անրի Վերնոյ. կենսագրություն, ֆիլմեր
<https://auroraprize.com/hy/henri-verneuil-film-director>
https://www.google.ru/search?q=անրի+վերնոյ&newwindow=1&sxsrf=APwXEdc1buuhfNpdVuO8MoXdv1a6gP3ViA%3A1686551519628&ei=37uGZlJ7JcCVxc8P9-mdyAQ&ved=0ahUKEwJI5uOBjr3_AhXgSvEDHfd0B0kQ4dUDCA8&uact=5&oq=անրի+վերնոյ&gs_lcp=Cgxnd3Mtd2l6LXNlcnAQAzIFCAAQgAQyBQguEIAEMgYIABAWEB4yBggAEBYQHjIGCAAQFhAeMgYIABAWEB4yBggAEBYQHjIGCAAQFhAeMgYIABAWEB4yCOgAEBYQHhDxBDoECCMQJzoHCAAQigUQZzoECAAQHjoTCC4QgAQQlWUQ3AQQ3gQQ3wQYAUoECEEYAFAAWKcPYJoRaABwAHgBgAG2AogBsw2SAQgwLjEwLjAuMZgBAKABAcABAdoBBggBEAEYFA&scIent=gws-wiz-serp#fpstate=ive&vld=cid:00b69e56,vid:QLtRve2b8-s
29. Հրաչյա Ներսիսյան՝ ֆիլմեր, կերպարներ
<https://armeniatoday.news/hy/culture/33983/>
30. Մհեր Մկրտչյան՝ ֆիլմեր, կերպարներ
<https://armeniadiscovery.com/hy/articles/mher-mkrtchyan>
31. Սոս Սարգսյան՝ ֆիլմեր, կերպարներ
<https://www.youtube.com/watch?v=ccG5zm0YuCo>
32. Խորեն Արրահամյան՝ ֆիլմեր, կերպարներ
https://hy.wikipedia.org/wiki/Խորեն_Արրահամյան

<https://168.am/2021/05/02/1505632.html>

33. Շառլ Ազնավուր՝ ֆիլմեր, կերպարներ

<https://168.am/2021/05/22/1517614.html>

<https://www.youtube.com/watch?v=1RHC4aFwdB0>

34. Ազատ Շերենց՝ ֆիլմեր, կերպարներ

https://www.wikiwand.com/hy/Ազատ_Շերենց

<https://avproduction.am/?page=person&id=3&ln=am>

35. Ժենյա Ավետիսյան՝ ֆիլմեր, կերպարներ

https://hy.wikipedia.org/wiki/Ժենյա_Ավետիսյան

36. Գալյա Նովենց՝ ֆիլմեր, կերպարներ

https://hy.wikipedia.org/wiki/%D4%B3%D5%A1%D5%AC%D5%B5%D5%A1_%D5%86%D5%B8%D5%BE%D5%A5%D5%B6%D6%81

37. Վարդուհի Վարդերեսյան՝ ֆիլմեր, կերպարներ

https://hy.wikipedia.org/wiki/%D5%8E%D5%A1%D6%80%D5%A4%D5%B8%D6%82%D5%B0%D5%AB_%D5%8E%D5%A1%D6%80%D5%A4%D5%A5%D6%80%D5%A5%D5%BD%D5%B5%D5%A1%D5%B

6